

Krav, eftersom den Skole, der agtes beghndt, er af en høiere eller en lavere Grad. Men disse Bestemmelser have ikke nogen anden bindende Karakter, end at der jævnlig er skeet Undtagelser derfra, hvor de Paagjældende paa en eller anden Maade, navnlig ved i længere Tid at have virket som Lærere eller Bestyrere ved en bekjendt Skole, have lagt for Dagen, at de have de fornødne Egenstaber, ligesom ogsaa Forbringerne med Hensyn til de lavere Grader af Skoler, hvor Underviisningen kun gaaer til det 9de eller 10de Aar, blive meget modificerede. Men naar en Skolebestyrer saaledes har faaet Tilladelse til at oprette en Skole, saa medfører den samme Anordnings § 42, at „Sognets Skolekommission har efter Overlæg med Bestyrerne aarlig at bestemme, paa hvilken Tid Examen skal afholdes i de private Skoler, som ei have egne autoriserede Bestyrere“. Her er en Regel, hvorefter mange Skoler afholde deres Examen efter en blot Meddelelse til Skolekommissionen, og Skoledirektionen jo derved faaer Leilighed til at indfinde sig i Skolen. Dette Forhold, som omhandles i § 2 af det foreliggende Lovforslag, er saaledes allerede ordnet i Kjøbenhavn og paa en Maade, at jeg ikke antager, at der er nogen Anledning til at træffe Forandringer deri; idetmindste gaae de Klager, der kunne have været fremsatte derover, ikke i den Retning, som her er Tale om. Anderledes forholder det sig udenfor Kjøbenhavn. Anordningen af 29de Juli 1814 indeholder Bestemmelser for Kjøbstæderne og for Landet om, hvad der udfordres til at oprette private Instituter. Der er til forskjellige Tider fremkommet forskjellige kollegiale og ministerielle Udtalelser i den Retning; den sidste, jeg har kunnet finde blandt de trykt tilstedeværende, er Kultusministeriets Skrivelse af 18de Juli 1854, der gaaer ud paa, at der i Kjøbstæderne ikke behøves Tilladelse til Oprettelsen af private Instituter. Tidligere har det med Hensyn til Landet været antaget, at der behøvedes en Tilladelse, men da Lovgivningen i dette Punkt er eens for Kjøbstad og Land, maa denne Udtalelse fra Kultusministeriet vistnok ogsaa være bestemmende for Landet, og det forholder sig altsaa saaledes, som den ærede Forslagsstiller er gaaet ud fra, at der paa Landet

ikke behøves nogen Tilladelse til Oprettelsen af private Skoler; men paa den anden Side er der ikke nogen Anerkjendelse af saadanne Skoler, og der kan med Hensyn til dem forlanges, at der skal afholdes Examen for Børnene paa den Maade, at Børnene indfinde sig i de offentlige Skoler. Udenfor Kjøbenhavn kan der derfor vistnok være Grund til at træffe en Bestemmelse som den foreslaaede, men jeg mener, at den bør indskrænkes til Land og Kjøbstad og ikke gjøres anvendelig i Kjøbenhavn.

N. Jensen: Der har i de sidste Aar her i Landet viist sig en meget stærk Bestræbelse efter at skaffe kirkelig Frihed indenfor Folkekirkeens Grænser, men da ikke ganske faa Medlemmer af vort Samfund, der ikke høre til Folkekirken eller til noget anerkjendt Troes-samfund, har der været meget lidt tænkt paa ved disse Bestræbelser at skaffe Frihed i Folkekirken. Det lille Lovforslag, her foreligger, er et Beviis paa, at man ganske overseer dem, der staae udenfor et anerkjendt Troessamfund, idet der i § 1, samtidigt med at der staffles større Frihed for Børn af Folkekirkeens Medlemmer, aabenbart gjøres en Indskrænkning for de Børn, der i Henhold til Loven af 13de April 1851 ikke skulle opdrages i Folkekirkeens Lære. Ifølge den nævnte Lov have disse Børn Ret til at blive fritagne for Examination og enhver Kontrol med Hensyn til deres Religionsunderviisning, hvorimod der efter det her foreliggende Forslags § 1, hvis det ikke i den Henseende bliver forandret, aabenbart paalægges disse Børn, enten at underkaste sig Religionsprøven i de offentlige Skoler eller skaffe sig Attest for fornøden Modenhed i saa Henseende fra en i Folkekirken ansat Embedsmand. Dette anseer jeg for en væsentlig Feil i § 1, der imidlertid kan rettes ved at indskyde en Bestemmelse om, at Bestemmelsen kun gjælder om Børn, der opdrages i Folkekirkeens Lære. — Jeg kunde ogsaa ønske, at den Frihed snart blev udtrykt, der skulde gives de Børn, der ikke skulle opdrages i Folkekirkeens Lære, i Henhold til Loven af 13de April 1851; det bestemmes nemlig i bemeldte Lov, som af mig allerede bemærket, at disse Børn kunne forlanges undtagne fra Religionsunderviisning